

Foto Glenn Murberg 20190128

Tråkfabriken Elite Kv Cedern 8

Trikåfabriken Elit startades i liten skala 1927 av direktör Oscar Anderson (som senare bytte namn till Segelmark), för tillverkning av damlinnen och damtröjor. Den aktuella byggnaden uppfördes för företaget 1937. Firman tillverkade alla typer av herr-, dam- och barnkläder i trikå av silke och silkebomull. Vid mitten av 1940-talet fanns cirka 50 personer anställda. 1987 hade firman 48 anställda för produktion av barn- och babytrikå. Verksamheten har efter hand minskats och 1993 fanns endast tillskärning och administration kvar i byggnaden och företaget hade 7 anställda. Som hyresgäster har sedan byggnaden uppfördes AB Rudholms Konfektionsfabrik (grundad 1937) samt D G Rudholm & CO (grundad 1912) funnits. AB Rudholms Konfektionsfabrik som tillverkade damklädningar, blusar samt sport- och barnkläder hade 30 anställda år 1944. Företaget flyttade till andra lokaler på 1960-talet. Förutom Elit-Trikå inryms idag även en mindre postorderverksamhet i byggnaden.

Foto Glenn Murberg 20190128

Byggnaden uppfördes 1936-37 efter ritningar av Göteborgsarkitekten Per Mårtensson. Det är en femvåningsbyggnad med indragen vindsvåning. Byggnaden har en armerad betongkonstruktion på stålskelett med utfyllnad av gasbetong. En representativ entré samt ett diskret markerat trapphus finns i den södra gavelfasaden som vetter mot Göteborgsvägen. Övriga fasader domineras av rena fasadytor och fönsterpartier. Ursprungligen användes källaren som lager och verkstad medan bottenplanet, andra våning samt även stora delar av tredje våning fungerade som "syverkstad". En mindre del av tredje våningen (mot Göteborgsvägen) fungerade som kontor. Även den fjärde våningen fungerade som syverkstad medan översta våningen fungerade som lager. Interiört förändrades byggnaden år 1955 då den indragna vindsvåningen byggdes om till ett representativt kontor. Samma år sattes även den ännu bevarade och för Borås mycket typiska neonskylten upp på byggnadens tak. Den är idag helt unik i staden. En stor förändring gjordes 1959 när byggnadens ursprungligen putsade fasader kläddes in med eternitplattor efter ritningar av arkitekt Anders Swänsson. Plattorna var färgade blågröna och gråvita och de placerades i ett mönster som skulle ge intryck av att byggnaden var en modern fackverksbyggnad. Detta mönster har senare ersatts av ett nytt mönster där fönsterbanden markeras med orangefärgade plattor mellan fönsteröppningarna, resten av fasaden har ljusa plattor i en beige ton (i dag så är huset i en färg). Byggnadens ursprungliga treluftsfönster är utbytta mot nya tvåluftsfönster. Stilmässigt är byggnaden en representant för en tidig och renodlad funktionalistisk byggnadstradition.

Foto Glenn Murberg 20190128

Byggnaden har dock inte samma utpräglade "fabriksuttryck" som sina grannar i kvarteren Cedern 12 och Cedern 2, utan ligger i gränslandet mellan fabriksarkitektur och flerbostadsarkitektur. Främst är det fönsterytorna som inte är lika dominerande i denna byggnad som i många andra fabriksbyggnader från den här tiden. Trots förändringar har byggnaden kvar mycket av sin ursprungliga karaktär, bland annat är byggnadsvolymen helt intakt sedan uppförandet. För att i framtiden göra den extremt exponerade byggnaden rättvisa bör nuvarande eternitplattor på fasaden avlägsnas och de ursprungliga ljusa, slätputsade fasadytorna återställas. Vid framtida fönsterbyten bör också en ursprunglig fönsterindelning återskapas. Det är vidare av mycket stor vikt att bevara neonskylten på taket då den är den absolut sista bevarade i staden. Denna typ av reklamskyltar satt under en period på i stort sett varje fabriksbyggnad i Borås.